

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK IV.

LÓDŹ, WTOREK 1 MARCA 1949 ROKU

Nr. 59 (1071)

Robotnicy, uczeni, artyści

Francja - jak jeden mąż

wita z entuzjazmem historyczną deklarację Thoreza
Reakcyjny rząd aresztuje działaczy postępowych

W Paryżu trwają represje przeciwko wybitnym działaczom postępowym. Policja przeprowadziła rewizje w redakcjach tygodników „Regards”, „France D'Abords” oraz w siedzibie unii związków zawodowych okręgu paryskiego. Ponadto policja aresztowała kilku redaktorów przeladku „Eudes Sovietique” oraz pracownika unii związków zawodowych okręgu paryskiego Raskine.

Pretekstem do przeprowadzenia rewizji i aresztowań było poszukiwanie „dokumentów, dotyczących obrony narodowej”.

Liczba aresztowanych osiągnęła 28 osób.

Do Komitetu Centralnego Francuskiej Partii Komunistycznej i na ręce generalnego sekretarza Thoreza napływają w dalszym ciągu telegramy, wyrażające całkowitą solidarność z jego ostatnią deklaracją.

Profesor Sorbony Auhel pisze: „Deklaracja wprowadziła mnie z powrotem w atmosferę Ruchu Oporu, w którym walczyłem wraz z innymi towarzyszami komunistami, nie będąc wówczas komunistą. Obecnie musimy bronić pozycji, o jakie walczyliśmy w Ruchu Oporu”.

Znany rzeźbiarz Auricoste wyraża podziękowanie Thorezowi za jego deklarację, którą z entuzjazmem powitał naród francuski. „Thorez określił stanowisko partii komunistycznej — pisze Auricoste — stwierdzając, że powinniśmy przeszkodzić agre-

sywnej wojnie z naszym sprzymierzeńcem, Związkiem Radzieckim. Komuniści podobnie, jak w roku 1936 — prowadzą walkę z rządem, przygotowującym wojnę na rozkaz imperializmu”.

Naczelny dyrektor szpitali paryskich, Folin wita z radością deklarację Thoreza,

podkreślając konieczność walki z podżegaczami wojennymi.

Depesze o podobnej treści nadchodzą z szeregu miejscowości okręgu paryskiego z departamentów: Haute Rhin, Gironde, Lot, Var i innych

Federacje Partii Komunistycznej departamentów Seine et Oise i Seine Inferieure podkreślają, że deklaracja Thoreza odzwierciedla prawdziwe nastroje narodu francuskiego. Mieszkańcy XVIII dzielnicy Paryża postanawiają poprzeć akcję bojowników o wolność i pokój.

Wszystkie siły dla pokoju

Deklaracja Komunistycznej Partii Anglii

Na zakończenie dwudniowych obrad w Londynie rozszerzone plenum KW Brytyjskiej Partii Komunistycznej uchwaliło jednomyślnie deklarację, określającą stanowisko Partii, wobec zasadniczych zagadnień, stojących przed klasą robotniczą Wielkiej Brytanii.

Podkreślając pokojowe stanowisko ZSRR, deklaracja przypomina, że mocarstwa zachodnie zajęły negatywne stanowisko wobec propozycji Generalissimo Stalina w sprawie rozmów, mających na celu konsolidację pokoju, rozwiązanie problemu Berlina, redukcję zbrojeń i zakaz bomby atomowej.

Obecnie — stwierdza deklaracja — powinniśmy walczyć o pokój. Powinniśmy żądać, ażeby Wielka Brytania pozostała z dala od paktu północno-atlantyckiego, żeby wszystkie amerykańskie siły zbrojne zostały z Wielkiej Brytanii wycofane, żeby doprowadzono do skutku spotkanie Stalina, Trumana i Attlee

Trzy wyroki śmierci

w procesie bandy NSZ. — Kary więzienia dla księży, którzy zachęcali do zbrodni

Dnia 28-go lutego Rejonowy Sąd w Warszawie wydał wyrok w procesie bandytów NSZ.

Czesław Gałazka, Edward Markosik, oraz Łukasiewicz — skazani zostali na karę śmierci.

Ks. Kazimierz Fertak skazany został na karę 15 lat więzienia.

Czesław Grzywacz, skazany został na karę 13 lat więzienia.

Jan Artur Kochański na karę 12 lat więzienia, oraz ksiądz Wiktor Lubiński na karę 4 lat więzienia.

W uzasadnieniu wyroku Sąd orzekł m.in. iż na podstawie okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego z zeznań poszczególnych świadków z wyjaśnień oskarżonych, z odczytanych dokumentów, oraz oględzin dowodów — wina oskarżonych została całkowicie udowodniona.

Młodzież radziecka

o kolegach polskich

Pismo młodzieży radzieckiej „Komsomolska Prawda” zamieszcza korespondencję z Warszawy, obrazującą poważne wyniki działalności organizacji „Służba Polsce”, w ciągu pierwszego roku jej istnienia oraz opisującą wkład młodzieży polskiej do dzieła odbudowy Polski.

W tymże numerze dziennik publikuje informacje własną o odbytych w Warszawie krajowej naradzie aktywno robotniczego ZMP. Dziennik podaje treść rezolucji, uchwalonej na naradzie, podkreślając zwłaszcza ustępy, dotyczące stosunku ZMP do międzynarodowego ruchu robotniczego.

„Murat” przed sądem

Krwawy zbir i trzech księży zasiedli dziś na ławie oskarżonych

Dziś przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Łodzi rozpoczął się sensacyjny proces przeciwko słynnemu „Muratowi” — Janowi Malolepszemu oraz współoskarżonym trzem księżom: proboszczowi parafii Szynkielów — ks. Marianowi Łososiowi, proboszczowi parafii Konopnica — ks. Wacławowi Ortowskiemu i wikarowi parafii Ostrówek — ks. Stefanowi Farysiowi.

„Murat” oskarżony jest o to, że jako kwatermistrz „Blyskawicy” KWP (Konspiracyjne Wojsko Polskie), a później na przetrzeźni od sierpnia 1946 r. do 9 listopada 1948 r., tj. do dnia ujęcia — jako dowódca nielegalnej organizacji KWP zdążył do obalenia przemocą ludowo-demokratycznego ustroju Państwa oraz do usunięcia zwierzchniej władzy Narodu.

W tym celu zorganizował 5 grup bojowych w powiatach: wielunińskim, sieradzkim, łaskim, piotrkowskim, radomszczańskim oraz częściowo kaliskim, tureckim i częstochowskim.

Bandy dokonały szeregu aktów dywer-

syjnych. „Murat” i jego podkomendni mordowali działaczy demokratycznych oraz przedstawicieli Polskich Sił Zbrojnych, zabowali mienie spółdzielcze i państwowe, na kładali przemocą kontrybucje na sterylizowaną ludność oraz szerzyli wrogą propagandę przeciwko obecnemu ustrojowi i sojuszwowi ze Związkiem Radzieckim przez rozpowszechnianie ulotek i broszur, które redagował „Murat”.

Na skutek rozkazów ogólnych i szczególnych wydanych przez „Murata” podlegli mu członkowie bandy zamordowali 9 funkcjonariuszy ORMO, 12 funkcjonariuszy M. O., 6 funkcjonariuszy U. B., 3 człon-

ków Stronnictwa Ludowego, 6 członków PPR — w tym 1 kobietę, 2 urzędników państwowych i 2 członków organizacji społecznych.

Oprócz tego szereg osób zostało rozbrojonych, postrzelonych lub pobitych w bestialski sposób z powodu pełnienia przez nich obowiązków służbowych. Do osób tych należeli członkowie organizacji społecznych bądź politycznych, funkcjonariusze Urzędu Bezpieczeństwa i in. Losu tego nie uniknęły również osoby spośród ludności cywilnej, pozytywnie ustosunkowanych do Polski Ludowej, wskutek czego zabitych zostało 15 osób.

Poza krwawą litaniją zbrodni — na Muracie ciąży również zarzut nielegalnego przechowywania broni.

(Ciąg dalszy na str. 2-iej)

Oburzająca decyzja

(Kr.) Rząd francuski odmówił zawarcia nowej umowy repatriacyjnej z Polską, odmówił wbrew konwencji z r. 1919, wedle której zobowiązał się ułatwić wszystkim Polakom powrót do kraju, w chwili, gdy się na to zdecydują.

Gdy po zakończeniu wojny władzę w Polsce objął rząd demokratyczny, zmieniły się zasadniczo stosunki na rynku pracy. Polska Ludowa zapewniła pracę wszystkim, nikt z powodu bezrobocia nie musi już wędrować na obczyznę, wręcz przeciwnie, każdy Polak, wracający do kraju, znajduje opiekę i odpowiednie zatrudnienie. Nic dziwnego, że w tych warunkach coraz liczniejsze rzesze spośród setek tysięcy Polaków we Francji wyrażają chęć powrotu do kraju i wracają pod opieką przedstawicieli rządu polskiego.

Począwszy od r. 1946 repatriacja Polaków z Francji odbywała się w sposób planowy. Przedstawiciele Polski, mając na względzie interes Francji, nie domagali się nieograniczonego powrotu emigrantów, lecz uzgadniał kontyngenty z władzami francuskimi.

Ale wraz z postępującą „marshallizacją” rządu francuskiego, rosły również trudności, stawiane repatriacji Polaków. Zaczęło się w drugiej połowie 1947 r. od szykan i prześladowania Polaków, którzy wyrazili chęć powrotu. Gdy to nie pomogło, osławiony min. Moche zlikwidował zbiorowe wizowanie paszportów, co zmusiło poszczególnych reemigrantów do żmudnego i kosztownego starania się o indywidualne wizy.

Gdy i to utrudnienie nie odniosło „pożądanego” skutku, rząd Queuille'a i Moche'a wręcz odmówił przedłużenia umowy repatriacyjnej na rok 1949, przekreślając wszystkie wzięte na siebie zobowiązania.

Co mogło skłonić tych sługusów imperializmu amerykańskiego do powzięcia tak niesłychanej decyzji, która musi do głębi oburzyć wszystkich Polaków i wszystkich uczciwych Francuzów? Czy może uważają robotników polskich za swoich obywateli? Nie, bo przecież nie tak dawno, podczas masowych strajków we Francji, ten sam Moche wydał z kraju robotników polskich jako „obcokrajowców” tylko za to, że śmieli solidaryzować się ze swymi towarzyszami francuskimi. Więc może jest brak rąk roboczych we Francji? Nie, bo przecież wiadomo powszechnie, że bezrobocie we Francji rośnie z dnia na dzień. Po co więc taka decyzja?

Queuille i Moche chcieli z jednej strony przysłużyć się kapitalistom francuskim, dla których zatrzymanie Polaków we Francji stanowi doskonały sposób wzmocnienia wyzysku wobec robotników francuskich, bo przecież stara to prawda, że im więcej bezrobotnych, tym mocniej można pogniebić pracujących. Z drugiej strony sługusy francuskie chciały się przypodobać swym panom z Wall Street, którym wcale nie jest na rękę, aby Polska, która odbudowuje się wspaniale bez „pomocy” marshallowskiej, powiększyła swe kadry robocze i jeszcze bardziej przyspieszyła tempo odbudowy i rozbudowy.

Prowokacje Queuille'a i Moche'a nie osiągną skutku. Nie ma takiej siły, która by mogła przeszkodzić w powrocie do kraju Polaków z zagranicy. Po każą one jedynie zarówno Polakom, jak i Francuzom, jakie są istotne dążenia sługusów kapitalizmu, którzy są przy władzy nad Sekwana.

Obniżka cen w ZSRR

Ogłoszono urzędowy komunikat o dalszej obniżce cen artykułów powszechnego użytku na terenie Związku Radzieckiego.

Jak wiadomo pierwsza obniżka cen w Związku Radzieckim została przeprowadzona z końcem 1948 roku.

Obecna dalsza obniżka cen, obowiązująca od pierwszego marca br., obejmuje: chleb, mąkę, zboże, masło, obuwie, konfekcje i inne towary.

PRZYGODY WICKA I WACKA

WACEK: — O, przebierańce idą! Ale Biurokrackiego podrobili! Jak żywy! A kto idzie za nim?
WICEK: — Czarna maska z wytrychami! Znaczący się — faszyzm!

PRZECHODNIE: — Świetne przebranie! Zupelnie Wicek i Wacek!
WICEK: — Mylicie się, obywatele! Nie jesteście przebrani!
WACEK: — Jesteśmy zawsze sobą!

TLUM: — Jazda z tymi maskami! Nie chcemy krętaaczy! Precz z waluciarzami! Precz z podżegaczami wojennymi! Sprzątnąć ich z ulicy! Precz! Precz!...

SOBEK: — Przebraliśmy się za Johna Bulla i Wuję Sama, ale ludziom się nie podobało, no i tego...
WICEK: — Może to panów wreszcie wyleczy z zamorskich sympatji!

Dziś — Ostatki
Przebierańcy, wino i baloniki

Dziś — ostatki, ostatni dzień i ostatnia noc karnawałowej zabawy. Tradycyjnym zwyczajem na ulice miasta wyłęgają tłumy przebierańców, rozmaitych maszkar i larw, aby przypomnieć publiczności, że już jutro — Poielec...

Sprzedawcy kolorowych baloników wiele sobie obiecują z dzisiejszego wieczoru. Balonik kosztuje przeciętnie tylko 100 zł, a tyle można nim sprawić radości!

Oczywiście dużo zależy od pogody. Bo niechby spadł deszcz, albo śnieg — a wszystko weźmie w łeb: i defilada przebierańców i „kokosy” ze sprzedaży baloników...

Ormowcy MZK
uczą porządku niesfornych łodzian

Amatorów wskakiwania i wyskakiwania z tramwajów spotkała wczoraj przykra niespodzianka. Na miasto delegowano pokaźny zastęp ormowców z Miejskich Zakładów Komunikacyjnych, którzy chwytały na gorącym uczynku nie subordynowanych łodzian.

Wielokrotnie ostrzeżenia nie odniosły żadnego wyniku, toteż chwycono się bardziej radykalnego środka w postaci wymierzania grzywien.

Ormowcy nakładali mandaty karne po 60 złotych. Doraźny mandat, wymierzony przez milicję za tego rodzaju wykroczenia wynosi 200 zł. Niesforni łodzianie płacili więc bez szemrania, po ciesząc się, że jakby nie było, to lepiej się kał kuluje skakać w biegu w obecności ormowca, niż milicjanta...

A najlepiej w ogóle nie skakać!

Uprawnienia i udowlane
Podania można składać do 27 bm

W związku z brakiem odpowiedzialnych sił fachowych na kierownicze stanowiska w budownictwie i w nadzorze budowlanym, jeszcze w roku 1947 wydany został dekret umożliwiający w wyjątkowych wypadkach uzyskanie uprawnień budowlanych osobom posiadającym wieloletnią praktykę względnie spóźnionym w studiach w tej dziedzinie.

Dekret ten przewidywał powołanie specjalnych komisji egzaminacyjnych, przy czym kandydaci po złożeniu egzaminu z wynikiem pomyślnym mogli zajmować stanowisko kierowników robót, lub inspektorów budowlanych.

Dekret traci swą ważność w dniu 27 marca br. i wszyscy ci, którzy chcą skorzystać z jego dobrodziejstwa, muszą złożyć za pośrednictwem Urzędów Wojewódzkich lub przez wydziały Inspekcji Budowlanej odpowiednie podania do Min. Odbudowy.

Nowe ceny z emniaków

Z dniem dzisiejszym na terenie Łodzi obowiązują nowe ceny ziemniaków, ustalone przez Komisję Cennikową

Wskutek łagodnej zimy ziemniaki, przechowywane w kopcach zagrzały się i uległy częściowo zniszczeniu, toteż podaż nieco zmalała. W związku z tym Komisja uznała za uzasadnione podnieść cenę kartofli do 12 zł w detalu i 9 zł w sprzedaży hurtowej.

„Kraksa” pod mostem

Pijak przy kierownicy

spowodował poważny wypadek na szosie. — Milicja wypowiada walkę upijającym się szoferom

Szoferzy łódzcy są niepoprawni. Nie robią sobie nic z obowiązujących przepisów, brawurują na ulicach miast i przejeżdżają przechodniów.

Mimo, iż ruch samochodowy w Łodzi jest bez porównania mniejszy niż w Warszawie, liczbą nieszczęśliwych wypadków na jezdni zdecydowanie bijemy stolicę, jak również i inne miasta w Polsce. Po prostu nie ma dnia bez poważniejszej lub lżejszej „kraksy”. A dni, w których Pogotowie musi interweniować po kilka razy, wcale nie należą do rzadkości. Pod tym względem szoferzy nasi mają już wyrobioną markę.

Komenda Milicji Obywatelskiej w Łodzi przeprowadziła w ubiegłą sobotę specjalną akcję, wymierzoną właśnie przeciwko takim niesubordynowanym kierowcom, naruszającym przepisy a tym samym narażającym na szwank życie ludzkie.

Akcja odbyła się w godzinach wieczornych i dostarczyła wiele interesującego materiału.

Dość powiedzieć, że patrol M.O. zatrzymał cztery samochody, prowadzone przez kompletnie pijanych szoferów i spisały 32 protokoły za inne wykroczenia drogowe!

Szoferzy - opojeni odesłani zostali do Przychodni Przeciwalkoholowej, gdzie pobrano u nich próbę krwi. Analiza lekarska będzie najszybciej przeciwko nim oskarżeniem: bo jeśli wykaże minimalny choćby procent alkoholu — szofera nie minie surowa kara aż do pozbawienia go prawa jazdy raz na zawsze.

Innym kierowcom spisano protokoły za to, że nie zatrzymywali się przed przystankami (również nagminna choroba łódzkich szoferów!), że rozwijali zbyt dużą szybkość na stłoczonych ulicach, jeździli bez świateł itd.

Na ulicy Pabianickiej przy moście kolejowym miało miejsce następujące zdarzenie.

Jakiś osobowy samochód zdążył w stronę Rudy z zawrotną szybkością. Charakterystyczne elipsy, jakie maszyna zataczała po szosie, wskazywały, że kierowca ma dobrze w czubie. Jakóż rychło można się było o tym przekonać: rozpędzona maszyna wpadła na zdążającą z przeciwną strony taksówkę nr 192, o którą się rozbiła i którą uszkodziła poważnie. Kierowca samochodu osobowego wyleciał na szynę i gdyby nie przytomność umysłu motorniczego nadjeżdżającego tramwaju — byłby poniósł niechybną śmierć.

Pijanym kierowcą okazał się kupiec łódzki p. Zygmunt Andziak, właściciel składu galanterijnego przy ul. Piotrkowskiej 7. Chcąc przejechać się ze swą rodziną, pożyczycy sobie samochód od znajomego. Ponieważ na szoferce zna się słabo i dawno już nie siedział przy kierownicy — dla kurażu wypił litr wódki!

Oto jak sobie niektórzy ludzie lekceważą życie swoje i swych bliźnich. Ponieważ ludzi takich jest więcej, a fakty prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwym mnożą się coraz bardziej — władze nasze muszą podjąć z tymi szkodnikami społecznymi bezwzględna walkę. Przy kierownicy mogą siedzieć tylko dobrzy fachowcy a przede wszystkim — trzeźwi!

W wodzie i błocie

pracują robotnicy w prywatnych rozlewniach win

Ostatnia kontrola prywatnych rozlewni win w Łodzi wykazała nieporządku panujące w tej branży. M. in. ukarano grzywną rozlewnię „Helwin” przy ul. Wieckowskiego 56, której właściciele w skandaliczny sposób nie przestrzegali przepisów higieny.

Nie lepiej przedstawia się sytuacja w „Brawinusi” przy ul. Piramowicza 12 i w rozlewni Barwińskiego przy Żeligowskiego 58.

Wytwórnia Barwińskiego mieści się w suterenie, pozbawionej umywalki, brudnej i zatłoczonej. Zatrudniony tam personel nie posiada fartuchów

ochronnych, ani wodochłonnego obuwia. Ludzie pracują w wodzie i błocie w anty-sanitarnych warunkach, nie mając możliwości nawet przemycia rąk.

Poza tym właściciel rozlewni nie honoruje umów zbiorowych. Pracownicy nie korzystają z świadczeń socjalnych, a częstokroć zmuszani są do pracy ponad obowiązujące godziny.

Wszystko to razem wzięte stwarza słuszne powody do podjęcia jak najbardziej energicznej kontroli w stosunku do prywatnej wytwórczości spożywczej i jak najszybszego uregulowania dotąd istniejących warunków.

Brawo kierowcy PKS-u!

Zaoszczędzili w styczniu 2 tys. litrów benzyny

Kierowcy i konduktorzy łódzkiego PKS-u przystąpili w grudniu ub. r. do akcji współzawodnictwa pracy, która dała już doskonałe wyniki.

Jak się bowiem okazuje, w wyniku współzawodnictwa kierowców oszczędzono w styczniu r.b. około 2.000 litrów benzyny i 3.000 litrów ropy, ogólnej wartości około 400 tysięcy złotych.

Regulamin współzawodnictwa dla kierowców PKS-u przewiduje jeszcze oprócz punktów zdobytych na oszczędzaniu paliwa, również punkty za dobry stan motorów, jazdę bez wypadków, przestrzeganie trzeźwości itd.

W punktacji ogólnej pierwsze miejsce

wśród kierowców autobusów łódzkiego PKS-u zajął Sergiusz Jurek (ul. Żelazna Nr 20), drugie Lech Bartczak (Limanowskiego 206), trzecie Bolesław Skalski (Gdańska 168). Wśród kierowców wozów ciężarowych palmę pierwszeństwa zdobył Jan Janusz (Piotrkowska 275), dalej Antoni Pozniakow (Dowbończyków 29), Wacław Jabłoński (Marsz. Stalina 11).

Z konduktorów na pierwsze miejsce sunął się Leopold Leszczyński, Turek Dobrska 4, (440 pkt.) na drugie — Józef Matuszewski, Łódź, Mochackiego 32 (384 pkt.), na trzecie — Leon Górka, Mochackiego 20 (362 pkt.).

Czołowe przodownice
objęły funkcje majstrów fabrycznych

Łódzkie włóknianki stają się coraz bardziej popularne. Nie przestano jeszcze mówić o wysokim wyróżnieniu tkaczki z PZPB nr 1 ob. Marii Gołębiakowej, która została mianowana dyrektorem naczelnym Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego nr 22 w Łodzi, gdy znów mamy nową „sensację”

Tym razem dotyczy ona trzech najpopularniejszych przodownic z Tkalni Nowej PZPB nr 1 ob. ob.: Rybakowej Heleny, Korzeniowskiej Genowefy i Michalakowej Stanisławy, które objęły w fabryce funkcje majstrów tkackich.

Tłuszcz na bony
od dziś do 10 marca

Sprzedż tłuszczów na bony z pierwszej dekadą bm. odbywać się będzie od dnia dzisiejszego do 10 marca r.b. włącznie.

Posiadacze bonów kat. PR otrzymają na odcinek 1 po pół kg. słoniny, kat. R — na odcinek 4 po ćwierć kg. margaryny, kat. RD — na odcinek 4 po ćwierć kg. margaryny.

